DROŠĪBA pie un uz ūdens

08.02.2019

Ivita Peipiņa

Zemes pārvaldības likums

15.pants. Jūras piekrastes joslas un iekšzemes publisko ūdeņu pārvaldība

(1) Par **vides aizsardzību atbildīgā ministrija** ir valdītājs iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kas atrodas dabas rezervātos, nacionālajos parkos un dabas liegumos un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā, un jūras piekrastes sauszemes daļai, kas atrodas dabas liegumos, nacionālo parku dabas lieguma vai ainavu aizsardzības zonā, vai robežojas ar to un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā. Ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteiktu darbību veikšanai ir nepieciešams īpašnieka saskaņojums, par vides aizsardzību atbildīgā ministrija īpašnieka vārdā saskaņo tās valdījumā esošajos publiskajos ūdeņos veicamās darbības.

Zemes pārvaldības likums

(2) **Vietējā pašvaldība** ir valdītājs tās administratīvajai teritorijai piegulošajiem jūras piekrastes ūdeņiem, kā arī tās administratīvajā teritorijā esošajai jūras piekrastes sauszemes daļai un iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kuru valdītājs nav par vides aizsardzību atbildīgā ministrija vai cita ministrija un kuri nav privātpersonu īpašumā. Ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteiktu darbību veikšanai ir nepieciešams īpašnieka saskaņojums, vietējā pašvaldība īpašnieka vārdā saskaņo tās valdījumā esošajos publiskajos ūdeņos veicamās darbības.

Zemes pārvaldības likums

(5) Vietējā pašvaldība gādā par tās valdījumā esošo jūras piekrastes ūdeņu un jūras piekrastes sauszemes daļas labiekārtošanu un nodrošina to sanitāro tīrību, veic teritorijas plānošanu, kā arī nodrošina glābšanas dienestu darbību vietējās pašvaldības apsaimniekotajās peldvietās, kur tas ir nepieciešams.

Ūdens apsaimniekošanas likums (12.09.2002)

131) peldvieta — peldēšanai paredzēta peldvietu higiēnas prasībām atbilstoša vieta, kas atrodas jūras piekrastē vai pie iekšzemes ūdeņiem un kas ietver noteiktu labiekārtotu sauszemes daļu un peldvietas ūdens daļu, ko cilvēki izmanto atpūtai peldsezonas laikā;

132) peldvietas ūdens — piekrastes ūdeņu un iekšzemes ūdeņu teritorija peldvietā, kuru cilvēki izmanto peldēšanai;

Ministru kabineta noteikumi Nr. 692 Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība (28.112017)

1. Noteikumi nosaka:

1.1. peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtību;

1.2. peldvietas, kurās ūdens monitoringu peldsezonas laikā veic par valsts budžeta līdzekļiem;

1.3. drošības un higiēnas prasības peldvietām;

1.4. prasības sabiedrības informēšanai un kārtību, kādā izvietojami informatīvie uzraksti vai simboli par peldvietu;

1.5. prasības peldvietu ūdens monitoringam;

1.6. peldvietu ūdens kvalitātes novērtēšanas un klasificēšanas kārtību;

1.7. prasības peldvietu ūdens aprakstiem;

1.8. pasākumus peldvietu ūdens kvalitātes nodrošināšanai un cilvēku veselības aizsardzībai.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 692 Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība (28.112017)

2. **Noteikumu prasības attiecas uz šo noteikumu 1. un 2. pielikumā minētajām peldvietām**, kuras, pamatojoties uz pašvaldību sniegto informāciju par attiecīgajā administratīvajā teritorijā esošo peldvietu apmeklējumu tendencēm, kā arī peldvietu infrastruktūru, tajās esošajām iekārtām vai veiktajiem labiekārtošanas pasākumiem peldēšanās veicināšanai, Veselības inspekcija ir atzinusi par tādām, ko apmeklē liels skaits peldētāju.

4. **Pašvaldības katru gadu izvērtē informāciju** par to teritorijā esošajām peldvietām un līdz 31. decembrim iesniedz Veselības inspekcijā priekšlikumu, ja nepieciešama peldvietas iekļaušana šo noteikumu 1. vai 2. pielikumā minētajā sarakstā vai svītrošana no tā.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 692 Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība (28.112017)

5. Peldvietas apsaimniekotājs – juridiska vai fiziska persona, pēc kuras iniciatīvas ir izveidota peldvieta, – ir atbildīgs par peldvietas izveidošanu, uzturēšanu, drošības un higiēnas prasību ievērošanu peldvietā, kā arī par informatīvo uzrakstu un citas ar peldvietu saistītas informācijas izvietošanu atbilstoši šo noteikumu prasībām.

6. Peldvietas ūdens pārvaldības pasākumi šo noteikumu izpratnē ietver:

6.1. monitoringa kalendāra plāna izstrādāšanu;

6.2. peldvietas ūdens monitoringu;

6.3. peldvietas ūdens kvalitātes novērtēšanu un klasificēšanu;

6.4. peldvietas ūdens apraksta izstrādāšanu un uzturēšanu;

6.5. piesārņojuma identificēšanu un tā ietekmes novērtēšanu, lai tas neradītu kaitējumu peldētāju veselībai;

6.6. infomācijas sniegšanu sabiedrībai;

6.7. pasākumus, lai novērstu peldētāju saskari ar piesārņojumu;

6.8. pasākumus piesārņojuma risku mazināšanai.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 692 Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība (28.112017)

8. Peldvietu izveido saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto (atļauto) izmantošanu. Peldvietas robežas nosaka pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā attiecīgā peldvieta atrodas.

16.7. sabiedriskās kārtības ievērošanas prasības peldvietā saskaņā ar attiecīgās pašvaldības izstrādātajiem saistošajiem noteikumiem;

Šie MK noteikumi attiecas tikai **uz 56 peldvietām**, kas minētas 1.un2.pielikumos,

Baltijas jūras un Rīgas jūras līča peldvietas 33

Iekšzemes peldvietas 23

Tās ir oficiālās peldvietas

Vēl ir reģistrētas neoficiālās pašvaldību peldvietas

147 -25 novados

Zilais Karogs

Zilais Karogs ir pasaules populārākais tūrisma ekosertifikāts,

kas tiek plaši atpazīts gan iedzīvotāju, gan pašvaldību un vides institūciju vidū

Tas tiek piešķirts trijās kategorijās – Zilais Karogs peldvietām, Zilais Karogs jahtu ostām, kā arī Zilais karogs individuālajām jahtām

Peldvietām, lai iegūtu Zilā Karoga balvu ir jāatbilst divdesmit deviņiem kritērijiem

Zilā Karoga kritēriji

Vides izglītība un informācija

Vides pārvalde

Ūdens kvalitāte

Drošība un pakalpojumi

33 kritēriji 4 kritēriju grupās

mana jūra
tīra jūra vieno

ZK loma darbā ar JPA tematiku

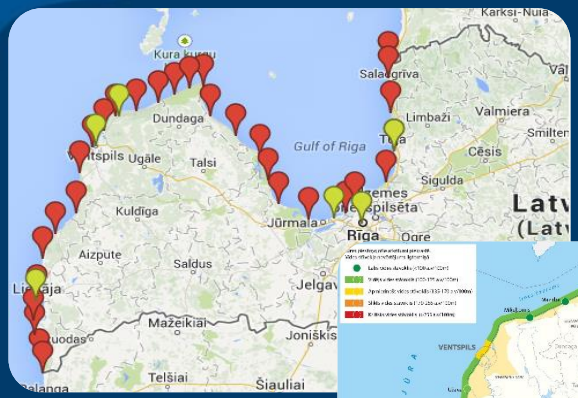

43 JPA izvērtējumu laukumi piekrastē. 12 sezonālie. Datu līnija kopš 2012. gada. Piekrastē izmantota UNEP metodoloģija, iekšzemes ZK peldvietām NED A+

Indikatīvie mērķi iekļauti nacionālajos dokumentos, izvērtējums par LJVS tiek veikts kategorijās pret tiem.

Administrativā teritorija	Ilgtermiņa novērtējums	Vienības	Tendence	Datu līnija
1 Ventspils novads	Vidējs	106	Positive	6 monitoringa laukumi, 19 izvērtējumi
2 Mērsraga novads	Vidējs	108	Positive*	2 monitoringa laukumi, 16 izvērtējumi
3 Limbažu novads	Vidējs	108	Negative**	1 monitoringa laukums, 3 izvērtējumi
4 Jūrmala	Vidējs	109	Positive	2 monitoringa laukumi 8 izvērtējumi
5 Dundagas novads	Vidējs	112	Positive	2 monitoringa laukumi 8 izvērtējumi
6 Rojas novads	Vidējs	114	Positive	3 monitoringa laukumi, 12 izvērtējumi
7 Carnikavas novads	Vidējs	128	Positive	2 monitoringa laukumi, 7 izvērtējumi
8 Nīcas novads	Vidējs	129	Fluctuating	2 monitoringa laukumi 8 izvērtējumi
9 Liepāja	Apmierinošs	148	Negative	2 monitoringa laukumi, 5 izvērtējumi
10 Ventspils	Apmierinošs	167	Stable	2 monitoringa laukumi, 8 izvērtējumi
11 Pāvilostas novads	Slikts	186	Fluctuating	2 monitoringa laukumi 8 izvērtējumi
12 Salacgrīvas novads	Slikts	205	Negative	4 monitoringa laukumi, 14 izvērtējumi
13 Rucavas novads	Slikts	214	Negative	2 monitoringa laukumi, 7 izvērtējumi
14 Saulkrastu novads	Slikts	219	Negative	2 monitoringa laukumi 8 izv
15 Engures novads	Kritisks	[illegible]	Fluctuating	4 monitoringa laukumi, 16
16 Rīga	Kritisks	[illegible]	Fluctuating	3 monitoringa laukumi, 1

Katrai pašvaldībai izveidots sākotnējais datu profils un noslēguma fāzē pēc komentāriem ir pilnais datu profils, sniedzot izpratni par virzību uz LJVS

Datu līnija par katru izvērtējuma laukumu sniedz iespējas/zināšanas koriģējošām apsaimniekošanas aktivitātēm pludmalē/piekrastē.

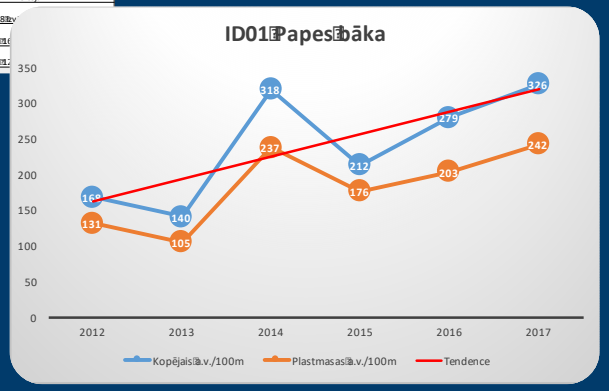

Zilā karoga peldvietu pieteikumi starptautiskas žūrijas izvērtēšanai 2019- 21

1. **Daugavpils peldvieta Stropu Vilnis,**
2. **Daugavpils Stropu ezera peldvieta**
3. Engures kempinga Abragciems peldvieta
4. **Jēkabpils Radžu ūdenskrātuves peldvieta**
5. Jūrmala Jaunķemeru peldvieta
6. Jūrmalas Bulduru peldvieta
7. Jūrmalas Dubultu peldvieta
8. Jūrmalas Dzintaru peldvieta
9. Jūrmalas Majoru peldvieta
10. Jūrmalas Mellužu peldvieta
11. **Kuldīgas Mārtiņsalas peldvieta**
12. Liepāja Dienvidrietumu peldvieta
13. Liepāja Peldvieta pie Stadiona
14. **Liepājas Beberliņu peldvieta**
15. **Limbažu Lielezera peldvieta**
16. Rīgas Vakarbuļļu peldvieta
17. Saulkrastu Centra peldvieta
18. Ventspils pilsētas pludmale
19. Jūrmalas Kauguru peldvieta
20. Rīgas Vecāķu peldvieta

Iepriekšējā sezonā nav pieteikta Zilajam Karogam:

- ***1. Siguldas peldvieta pie Gaujas***

Valsts ilgtermiņa tematiskais plānojumā Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai(17.11.2016)

- **Cilvēku drošības un glābšanas nodrošināšana attīstāmajās vietās (60) Piekrastē**
- no VUGD daļas vai posteņiem nepietiekami sasniedzamas ir piekrastes attīstāmas vietas, kas atrodas vairāk kā 23 minūšu brauciena attālumā no VUGD:

(Nida, Pape, Lūžņa, Vaide, Kolka, Mērsrags u.c.)

- Izvērtējot atpūtnieku plūsmu, prioritāri nepieciešams uzlabot operatīvo dienestu lokālo piekļuvi (piebrauktuves) jūrai 15 attīstāmajās vietās:

(Papē, Šķēdē, Akmeņragā, Jūrkalnē, u.c.)

- Integrēti vērtējot vietu sasniedzamību no VUGD posteņiem un lokālo piekļuvi, kopumā nepietiekams cilvēku drošības un glābšanas nodrošinājums ir vismaz 22 attīstāmajās vietās

(Bērzciemā, Kalngalē, Garciemā, Garupē, Carnikavā, Gaujā, Lilastē, Tūjā u.c.)

Šajās attīstāmajās vietās jāveic preventīvi pasākumi,

- kas brīdinātu cilvēkus par operatīvo dienestu ierobežotajām iespējām palīdzēt
- jāuzlabo operatīvo dienestu iespējas nokļūt līdz attīstāmās vietas pludmalei/jūras krastam savlaicīgi

Attīstāmo vietu sasniedzamība no operatīvo dienestu posteņiem un lokālo piekļuves iespēju (piebrauktuvju) pie jūras vērtējums

Projekta aktivitāšu virzieni

Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana

Apsaimniekošanas pasākumu veikšana

- Engure
- Grobiņa
- Jūrmala
- Mērsrags
- Pāvilosta
- Rucava
- Salacgrīva

Infrastruktūras izbūve

- Carnikava
- Engure
- Dundaga
- Grobiņa
- Liepāja
- Limbaži
- Mērsrags
- Nīca
- Pāvilosta
- Roja
- Salacgrīva
- Saulkrasti
- Ventspils pilsēta
- Ventspils nov.
- Rīgas Ziemeļu ID
- Rīgas Pārdaugavas ID

Paldies par uzmanību!